Lieta Nr.19430041223
Lietas arhīva Nr. K71-0294-23/2
ECLI:LV:VRT:2023:0609.19430041223.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Gulbenē 2023.gada 9.jūnijā

Vidzemes rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese M.Bogdane,
piedaloties prokuroram H.Brasovam

izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas.

Aprakstošā daļa

Tiesa konstatēja, ka /pers. A/ vadīja transportlīdzekli, ja nav transportlīdzekļa vadīšanas tiesību (transportlīdzekļa vadīšanas tiesības noteiktā kārtībā nav iegūtas) un ja vadītājs atrodas alkohola ietekmē, un konkrēti:

2023.gada 2.aprīlī plkst.20.35 /pers. A/, pārkāpjot Ceļu satiksmes likuma 28.panta pirmās daļas 1. un 4.punktā noteikto aizliegumu vadīt transportlīdzekli, ja alkohola koncentrācija asinīs vadītājam pārsniedz 0,2 promiles, un aizliegumu vadīt transportlīdzekli, ja vadītājam nav atbilstošas kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas tiesību, būdams alkohola ietekmē, kur pārbaudē konstatēta alkohola koncentrācija izelpojamā gaisā 0,86 promiles, kas saskaņā ar Ministru kabineta 2018.gada 27.novembra noteikumiem Nr.719 "Kārtība, kādā transportlīdzekļa vadītājam nosaka alkohola koncentrāciju asinīs un izelpas gaisā un konstatē narkotisko vai citu apreibinošo vielu ietekmi" 2.punktu pielīdzināma alkohola koncentrācijai asinīs, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kas likumā noteiktā kārtībā nav iegūtas, /adrese/ pa autoceļu pievedceļš /nosaukums/ vadīja automašīnu "VW Passat", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/.

Ar šādām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, par kuru paredzēta krimināltiesību Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. A/ sevi par vainīgu atzina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, atzina visus apsūdzībā norādītos faktiskos apstākļus un to juridisko kvalifikāciju. Apsūdzētais /pers. A/ izteica lūgumu neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, apliecinot, ka viņam saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Tiesai, kas ir iepazinusies ar lietas materiāliem un ir pārbaudījusi tos, nav šaubu par apsūdzētā /pers. A/ vainīgumu viņam izvirzītās apsūdzības apjomā pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, apsūdzētais lūdza pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu tiesas izmeklēšanā. Ņemot vērā apsūdzētā attieksmi pret izvirzīto apsūdzību, prokurora izteikto viedokli, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmās daļas nosacījumiem tiesa nolēma neizdarīt pierādījumu pārbaudi tiesas izmeklēšanā, jo apsūdzētais pilnīgi atzīst sevi par vainīgu viņam izvirzītajā apsūdzībā un tiesai nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu.

Pirmstiesas procesā doto juridisko vērtējumu apsūdzētā /pers. A/ darbībām, kvalificējot tās pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, tiesa atzīst par pareizu juridisko kvalifikāciju. Tiesa konstatē, ka apsūdzētā /pers. A/ vaina ir pierādīta un par izdarīto noziedzīgo nodarījumu apsūdzētais ir sodāms.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 527.panta trešo daļu pierādījumu analīze un uzskaitījums spriedumā netiek norādīts.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta trešo daļu tiesas izmeklēšanā pārbaudīti apsūdzētā /pers. A/ personību raksturojoši dati, no kuriem, kopsakarā ar apsūdzētā paskaidrojumiem tiesas sēdē, izriet, ka apsūdzētais ir pilngadīgs, LR pilsonis, neprecējies, apgādājamo nav, pamatizglītība, krimināli nav sodīts, pēdējā gada laikā nav saukts pie administratīvās atbildības. Lieta nesatur tādu informāciju par apsūdzētā veselības vai mantisko stāvokli, kas varētu ietekmēt jautājumu par soda noteikšanu. Apsūdzētais tiesas sēdē norādīja, ka ir pašnodarbinātais, darbs saistīts ar fiziska darba darīšanu, nav veselības problēmu, var veikt fizisku darbu, apsūdzētais nav maznodrošinātais un trūcīgais. Tiesa būtībā apsūdzētā personību vērtē kā vairāk pozitīvu. Taču apsūdzēto negatīvi raksturo apstāklis, ka viņš nekad nav ieguvis transportlīdzekļa vadīšanas tiesības likumā noteiktā kārtībā, tomēr tas viņu nav atturējis vadīt transportlīdzekli atrodoties alkohola ietekmē un vest arī pasažieri.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā /pers. A/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas klasificējas kā mazāk smags noziegums.

Ņemot vērā noziedzīgo nodarījumu klasifikāciju, mazāk smags noziegums ir noziedzīgs nodarījums ar nelielu sabiedrisko interešu apdraudējuma raksturu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 35.panta nosacījumiem, soda mērķis ir aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Nosakot apsūdzētajam /pers. A/ soda veidu un mēru, tiesa ņem vērā Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definēto soda mērķi un Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, kuru ietvaros tiesa vērtē izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus. Pie soda noteikšanas tiesa ņem vērā faktiskos lietas apstākļus un to, ka apsūdzētais /pers. A/, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 21.pantu, izmanto savas tiesības uz sadarbību vienkāršotāka procesa izvēlē. Minētais apstāklis pastiprina savas vainas atzīšanu un nožēlošanu, taču netiek vērtēts kā patstāvīgs atbildību mīkstinošs apstāklis.

Krimināllikuma 47.panta pirmās daļas 1.punktā likums paredz atbildību mīkstinošu apstākli, ja noziedzīgā nodarījuma izdarītājs pieteicies par vainīgu, vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto. Pēc likuma jēgas šo apstākli par atbildību mīkstinošu var atzīt, ja pastāv visu triju likumā norādīto darbību kopums, bet šajā kriminālprocesā nav konstatēta noziedzīgo nodarījumu izdarītāja pieteikšanās par vainīgu. Apstākli, ka apsūdzētais /pers. A/ atzīst savu vainu un izdarīto nožēlojis, tiesa uzskata par iespējamu atzīt kā atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otrajā daļā paredzēto.

Tiesa nekonstatē apstākļus, kuri saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu būtu atzīstami par atbildību pastiprinošiem.

No IeM Informācijas centra izdrukas "Personas identifikācijas risinājums" un Tiesu informācijas sistēmā esošajām ziņām tiesa secina, ka /pers. A/ agrāk kriminālī nav sodīts, pēdējā gada laikā administratīvi nav sodīts.

Izvērtējot visu minēto un Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcijā paredzētos soda veidus par šo noziedzīgo nodarījumu, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.pantā definēto soda mērķi, ievērojot Krimināllikuma 46.panta nosacījumus, tiesa atzīst, ka apsūdzētajam /pers. A/ par izdarīto noziedzīgo nodarījumu pēc Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas, nosakāms panta sankcijā paredzētais sods – sabiedriskais darbs, nosakot to zem vidējā panta sankcijā noteiktā apmēra. Tiesa atzīst, ka izraugot šādu soda veidu un mēru var sasniegt kriminālsoda mērķi konkrētajā gadījumā, kas ir ne tikai sodīt vainīgo personu, bet arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Krimināllikuma 262.panta pirmās daļas sankcija kā obligātu paredz papildsodu - transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 5 gadiem. Apsūdzētajam nosakāms panta sankcijā paredzētais sods. Panta sankcija neparedz noteikt šo papildsodu zem likumā noteiktā 5 gadu apmēra, kā to lūdza prokurors. Veiktie grozījumi panta sankcijā ir valsts reakcija uz pārkāpumiem pret ceļu satiksmes drošību, ko izdara personas, kas vada transportlīdzekli alkoholisko dzērienu reibumā vai narkotisko vai citu apreibinošu vielu ietekmē, ievērojot šādu noziegumu lielo sabiedrisko bīstamību. Prokurors tiesas sēdē norādīja uz iespējamu Krimināllikuma 49.panta piemērošanu. Krimināllikuma 49.panta pirmā daļa noteic, ja tiesa, ievērojot vairākus vainīgā atbildību mīkstinošos apstākļus un vainīgā personību, atzīst par nepieciešamu noteikt viņam sodu, kas ir zemāks par minimālo robežu, kāda par attiecīgo noziedzīgo nodarījumu paredzēta likumā, tā var sodu attiecīgi mīkstināt, spriedumā obligāti norādot šāda nolēmuma motīvus. Tiesa ievērojot, ka lietā ir konstatēts tikai viens atbildību mīkstinošs apstāklis, kā arī izvērtējot apsūdzētā personību, nekonstatē tādus apstākļus, kas dotu pamatu Krimināllikuma 49.panta piemērošanai. Vadoties no Krimināllikuma 46.panta otrās un trešās daļas nosacījumiem, pretēji prokurora tiesas sēdē norādītajam, tiesa pārbaudē konstatēto alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 0,86 promiles ņem vērā kā noziedzīgā nodarījumu raksturojošu apstākli pie soda veida noteikšanas, taču pārbaudes rezultāti neietekmē soda mēru, kā arī nav pamats Krimināllikuma 49.panta piemērošanai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu sabiedriskā darba soda izciešanā /pers. A/ ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks no 2023.gada 2.aprīļa plkst. 22.10 līdz 2023.gada 4.aprīļa plkst. 13.20, tas ir, 2 (divas) brīvības atņemšanas dienas, kas atbilst izciestām 16 (sešpadsmit) sabiedriskā darba stundām.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu /pers. A/ uzliekams par pienākumu 10 darba dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā pieteikties sabiedriskā darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 7.[1]punktam – lietā ir sekojoši procesuālie izdevumi - Nodrošinājuma valsts aģentūras 2023.gada 12.aprīļa izdevuma aprēķinā Nr. /numurs/ norādīts, ka izdevumi par izņemtā transportlīdzekļa VW Passat, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ nogādāšanu glabāšanai un tā glabāšanu (11 diennaktis) sastāda EUR 464,73, līdz ar to saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo un astoto daļu no apsūdzētā valsts ienākumos ir piedzenami Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 7.[1] punktā paredzētie procesuālie izdevumi par izņemtā transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai un glabāšanu Nodrošinājuma valsts aģentūrā. Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 529.panta pirmās daļas 2.punktam procesuālo izdevumu atlīdzībai nosakāms 30 dienu termiņš labprātīgai izpildei no nolēmuma spēkā stāšanās dienas.

Lietā apsūdzētajam drošības līdzeklis nav piemērots un tiesa nesaskata nepieciešamību to noteikt arī ar tiesas spriedumu.

Krimināllikuma 70.[12] panta otrā daļa noteic, ka noziedzīga nodarījuma izdarīšanas priekšmetus konfiscē, līdz ar to /pers. A/ piederošā un arestētā automašīna "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ (lietas 5.-6.lapa, 32.lapa) konfiscējama kā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmets. Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 2.punktu automašīna nododama Valsts ieņēmumu dienestam pēc sprieduma spēkā stāšanās. Uzliktais arests konfiscētajai automašīnai saglabājams līdz automašīnas konfiskācijas izpildei.

Lietā nav izlemjamu jautājumu par lietiskajiem pierādījumiem, jo lietā tādu nav.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 520., 527.- 531.pantu, tiesa

nosprieda:

atzīt par vainīgu /pers. A/ Krimināllikuma 262.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā un sodīt ar sabiedrisko darbu uz 80 (astoņdesmit) stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 5 (pieciem) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.pantu sabiedriskā darba soda izciešanā /pers. A/ ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2023.gada 2.aprīļa plkst.22.10 līdz 2023.gada 4.aprīļa plkst.13.20, t.i., 2 (divas) brīvības atņemšanas dienas, kas atbilst izciestām 16 (sešpadsmit) sabiedriskā darba stundām.

Saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu uzlikt /pers. A/ par pienākumu 10 darba dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā pieteikties sabiedriskā darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai deklarētajai dzīvesvietai.

/pers. A/ drošības līdzekli līdz sprieduma stāšanās spēkā nenoteikt.

Piedzīt no /pers. A/ valsts ienākumos EUR 464,73 (četri simti sešdesmit četri euro 73 centus) - procesuālos izdevumus par izņemtā transportlīdzekļa nogādāšanu glabāšanai un glabāšanu Nodrošinājuma valsts aģentūrā. Izdevumi ieskaitāmi šādā kontā - saņēmējs: Nodrošinājuma valsts aģentūra, reģistrācijas Nr.90009112024, saņēmēja banka: Valsts kase TRELLV22, konts Nr. LV86TREL2140651020000. Maksājuma mērķī norādīt

– piedziņas izdevumi, /pers. A/, personas kods /personas kods/, krimināllietas Nr./numurs A/, NVA lietas Nr. /numurs B/,transportlīdzeklis VW PASSAT ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, EKK 21499.

Noteikt /pers. A/ spriedumam daļā par procesuālo izdevumu piedziņu termiņu labprātīgai izpildei - 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājumu apliecinoši dokumenti par procesuālo izdevumu samaksu nekavējoties iesniedzami Vidzemes rajona tiesas kancelejā. Ja noteiktajā termiņā labprātīgi netiks apmaksāti nolēmumā norādītie izdevumi, nolēmums tiks nodots piespiedu izpildei.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 70.[12] panta otro daļu, konfiscēt kā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanas priekšmetu /pers. A/ piederošo automašīnu "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, VIN Nr./numurs C/ un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 240.panta pirmās daļas 2.punktu nodot automašīnu Valsts ieņēmumu dienestam pēc sprieduma spēkā stāšanās.

Ar Valsts policijas Vidzemes reģiona pārvaldes Ziemeļvidzemes iecirkņa Izmeklēšanas nodaļas 3.grupas inspektores majores D.Priedeslaipas 2023.gada 4.aprīļa lēmumu par aresta uzlikšanu mantai (ko 2023.gada 5.aprīlī apstiprinājis Vidzemes rajona tiesas izmeklēšanas tiesnesis) uzlikto arestu konfiscētajai automašīnai "VW Passat" ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, kas nodota glabāšanai Nodrošinājuma valsts aģentūrai, kas atrodas Avotu ielā 8, Madonā, saglabāt līdz automašīnas konfiskācijas izpildei.

Saīsinātais spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā, kad beidzies termiņš lūguma iesniegšanai par pilna sprieduma sastādīšanu un lūgums nav iesniegts.

Prokurors un apsūdzētais 10 dienu laikā no saīsinātā sprieduma pieejamības dienas var rakstveidā iesniegt tiesai lūgumu par pilna sprieduma sagatavošanu. Pēc lūguma saņemšanas tiesa sagatavo pilnu spriedumu un paziņo tā pieejamības dienu.

Ja tiek sagatavots pilnais spriedums, tad tas daļā par piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem ir pārsūdzams apelācijas kārtībā Vidzemes apgabaltiesai, sūdzību vai protestu desmit dienu laikā pēc pilnā sprieduma pieejamības dienas iesniedzot Vidzemes rajona tiesā.

Saīsinātā sprieduma pieejamības diena - 2023.gada 9.jūnijs.

Tiesnese M.Bogdane

Pilna sprieduma pieejamības diena – 2023.gada 21.jūnijs.